

Konkurences padome

Transportlīdzekļu valsts reģistrācijas
numura zīmju iepirkums
(id.Nr.CSDD 2015/94)

Noslēguma ziņojums

Rīga

2020

SATURA RĀDĪTĀJS

Saīsinājumu saraksts un lietoto terminu skaidrojums	3
1. Izpētes sākotnējais pamats	4
2. Transportlīdzekļu reģistrācijas numura zīmju izgatavošanas un izsniegšanas pakalpojumi	5
3. Transportlīdzekļu reģistrācijas numura zīmju iepirkšana	6
4. Cenu salīdzinājums Baltijas valstu iepirkumos.....	8
5. Konkurenci ierobežojošo prasību izvērtējums iepirkumā latvijā	10
5.1. Tirgus dalībnieku viedoklis	10
5.2. Iepirkuma nolikuma izvērtējums	10
6. Secinājumi un priekšlikumi	15
5.1. Secinājumi.....	15
5.2. Priekšlikumi	15
PIELIKUMI.....	18

SAĪSINĀJUMU SARAKSTS UN LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS

KP – Konkurences padome

CSDD – VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija"

Noteikumi Nr.1080 – Ministru kabineta 30.11.2010. noteikumi Nr.1080 "Transportlīdzekļu reģistrācijas noteikumi"

Noteikumi Nr.1000 - Ministru Kabineta 24.09.2013. noteikumi Nr.1000 "Valsts akciju sabiedrības "Ceļu satiksmes drošības direkcija" publisko maksas pakalpojumu cenrādis"

Iepirkums – CSDD 2016.gada 11.martā izsludinātais konkurss "Transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numura zīmju centralizētas izgatavošanas un uzskaites sistēmas izveide un apkalpošana, numura zīmju izgatavošana un piegāde" (id. Nr. CSDD 2015/94)

1. IZPĒTES SĀKOTNĒJAIS PAMATS

- 1 Konkurences padome (turpmāk – KP) 08.08.2018. saņēma privātpersonas iesniegumu (turpmāk – Iesniegums), kurā lūgts izskaidrot, kādēļ transportlīdzekļu numurzīmju izgatavošanu VAS “Ceļu satiksmes drošības direkcijā” (turpmāk – CSDD) veic viens uzņēmums SIA “Latsign” (turpmāk – Latsign) un kādēļ netiek piedāvāti cita uzņēmuma pakalpojumi, transportlīdzekļu numurzīmju izgatavošanā.
- 2 Vienlaikus līdz ar Iesnieguma izpēti KP arī izvērtēja iemeslus, kas saistīti ar iespējamiem ierobežojumiem konkurencei transportlīdzekļu reģistrācijas numura zīmju iepirkumā, ko organizēja CSDD, aptaujājot potenciālos piegādātājus un iegūstot informāciju par iepirkumu norisi kaimiņvalstīs – Lietuvā un Igaunijā.

2. TRANSPORTLĪDZEKĻU REĢISTRĀCIJAS NUMURA ZĪMJU IZGATAVOŠANAS UN IZSNIEGŠANAS PAKALPOJUMI

- 3 Transportlīdzekļu reģistrācijas un valsts reģistrācijas numura zīmju piešķiršanas pakalpojums klientiem (autoīpašniekiem, turētājiem) ir ekskluzīvi CSDD deleģēts uzdevums atbilstoši Ceļu satiksmes likumam un Noteikumiem Nr.1080. CSDD informēja, ka transportlīdzekļu reģistrācija un valsts reģistrācijas numura zīmju izsniegšana un izgatavošana ir ar ārējo normatīvo aktu deleģēts valsts pārvaldes uzdevums, ko atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 43.¹ pantam sniedz maksas pakalpojuma veidā.
- 4 Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 4.panta piekto daļu maksa par transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numura zīmi un numura zīmju komplektu ir noteikta Noteikumos Nr.1000. Ņemot vērā tabulā Nr.1. apkopoto informāciju, KP konstatē, ka Latvijā transporta līdzekļa reģistrācijas publiskā pakalpojuma cena, salīdzinot starp Baltijas valstīm, ir vidējā cenu kategorijā, bet ļoti būtiski atšķiras izgatavošanas laiks.
- 5 Saskaņā ar Noteikumu Nr.1080 11.² punktu numura zīmju izgatavošanas termiņš nedrīkst pārsniegt 30 dienas, veicot reģistrāciju CSDD Rīgas klientu apkalpošanas centrā – divas darbdienas, bet faktiski transportlīdzekļa reģistrācijas numura zīmi CSDD Rīgas klientu apkalpošanas centrā var saņemt 30 min laikā, kamēr Lietuvā tās ir 5 darba dienas, bet Igaunijā – 1 nedēļa.

Tabula Nr.1.

Pakalpojuma cenu salīdzinājums Baltijā

Pakalpojums	Igaunija	Latvija	Lietuva
<i>Reģistrācijas numura zīmes (jauna reģistrācija)</i>	62 EUR	27,86 EUR	7,20 EUR
<i>Atkārtota reģistrācijas numura zīmes izgatavošana</i>	10 EUR (1 zīmes plāksne)	13,93 EUR (1 zīmes plāksne)	6,66 EUR (1 zīmes plāksne)
<i>Reģistrācijas apliecība</i>	20 EUR	12,28 EUR	no 11,30 EUR
<i>Izgatavošanas laiks</i>	1 nedēļa	30min	5 darba dienas

Datu avots: publiski pieejamā informācija no www.csdd.lv, www.regitra.lt, www.mnt.ee – skatīts 15.05.2020.

- 6 Ievērojot iepriekš minēto, KP secina, ka Noteikumi Nr.1000 ir pieņemti 2013.gadā pirms 2016.gadā CSDD rīkotā Iepirkuma, un Noteikumi Nr.1000 jeb CSDD publisko maksas pakalpojumu cenrādis daļā, kas attiecas uz transporta transportlīdzekļu reģistrāciju un valsts reģistrācijas numura zīmju izgatavošanu un izsniegšanu pēc Iepirkuma, nav grozīts, ņemot vērā Iepirkuma rezultātus.

3. TRANSPORTLĪDZEKĻU REĢISTRĀCIJAS NUMURA ZĪMJU IEPIRKŠANA

- 7 Transporta numura zīmju pasūtīšana un iepirkšana tiek veikta no ceļu satiksmes drošību uzraugošo valsts institūciju puses, slēdzot līgumu ar privātiem komersantiem, kuri konkurē savā starpā brīvā tirgū. Parasti sadarbība tiek nodrošināta, valsts iestādei kā CSDD izsludinot un veicot publisku iepirkumu. Iepirkuma rezultātā uzvarējušais tirgus dalībnieks veic numura zīmju piegādi CSDD uz noslēgtā līguma pamata, darbojoties faktiski iepriekšējā vai vairumtirdzniecības tirgus līmenī.
- 8 Pirms 2016.gada Iepirkuma transportlīdzekļu reģistrācijas zīmju pasūtīšanu CSDD nodrošināja, pamatojoties uz 12.07.2002. noslēgto līgumu starp CSDD kā pasūtītāju un Vācijas uzņēmumu J. H. Tönnes E.A.S.T. GmbH & Co. KG un ar to saistīto uzņēmumu un pārstāvi Latvijā – Latsign kā izgatavotāju par transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numuru izgatavošanu un piegādi.
- 9 CSDD informējis, ka pastāvošā kārtība līdz Iepirkumam prasīja lielu administratīvo resursu, kā arī neizslēdza kļūdu iespējamību. Numura zīmju pasūtīšana izgatavošanai tika nodrošināta, izmantojot Latsign speciāli tam paredzētu tālruņa numuru vai e-pastu, vai arī iesniedzot CSDD rakstveida norīkojumu nepieciešamo numura zīmju izgatavošanai. Par izgatavotajām un saņemtajām numura zīmēm Latsign izsniedza preču pavadzīmi, pēc kuras tika nodrošināta saņemto numura zīmju uzskaitē un atbilstība Transportlīdzekļu reģistra datiem.
- 10 KP konstatē, ka CSDD 14 gadus ilgstoši līdz Iepirkumam 2016.gadā sadarbojusies ar J. H. Tönnes E.A.S.T. GmbH & Co. KG un ar to saistīto uzņēmumu un pārstāvi Latvijā Latsign par transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numuru izgatavošanu un piegādi. KP vērtējumā tik ilgas līgumattiecības var liecināt par iespējamām priekšrocībām J. H. Tönnes E.A.S.T. GmbH & Co. KG un ar to saistīto uzņēmumu un pārstāvi Latvijā Latsign, salīdzinot ar citiem iespējamajiem pretendentiem, kas iespējami jāva veiksmīgi izpildīt 2016.gada nolikumā ietvertās konkurenci ierobežojošās prasības.
- 11 2016.gadā CSDD organizēja Iepirkumu, kurā piedāvājumu iesniedza tikai viens pretendents – J. H. Tönnes E.A.S.T. GmbH & Co. KG (turpmāk – Pretendents) par kopējo cenu 10 831 992, 60 EUR un tika atzīts par atbilstošu visām iepirkuma izvirzītajām prasībām.
- 12 Lai izpildītu līguma priekšmetu, Pretendents līguma izpildes posmu realizācijai piesaistīja apakšuzņēmējus:
  - Latsign – transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numura zīmju izgatavošana un piegāde atbilstoši atklāta konkursa Nolikuma 1.pielikuma prasībām, kā arī centralizētās numuru zīmju izgatavošanas un uzskaites sistēmas izveide (aktualizācija) un apkalpošana;
  - Ketner UTSCH AS (uzņēmums no Dānijas) – centralizētās numura zīmju izgatavošanas un uzskaites sistēmas izveide (aktualizācija);
  - Handelsonderneming Kirpestein B.V. (uzņēmums no Nīderlandes) – centralizētās numura zīmju izgatavošanas un uzskaites izveide (aktualizācija).
- 13 Pretendents iepirkumā ieguva maksimālo iespējamo vērtēšanas punktu skaitu (Piedāvājuma cena; piedāvātās centralizētās numuru zīmju izgatavošanas un

uzskaites sistēmas funkcionalitāte; numuru zīmju izgatavošanas un piegādes ātrums).

- 14 Ņemot vērā iepriekš minēto, KP secina, ka Latvijas tirgū līdz šim ilgstoši transporta reģistrācijas numura zīmju piegādes faktiski veicis viens pakalpojumu sniedzējs. Vienlaikus nav pamats konstatēt, ka Latvijas tirgū, nepastāvot nepamatotām administratīvām barjerām, būtu ekonomiski šķēršļi, kas liegtu ienākt citiem potenciāliem konkurentiem, t. sk. piedaloties CSDD organizētos iepirkumos.

4. CENU SALĪDZINĀJUMS BALTIJAS VALSTU IEPIRKUMOS

- 15 KP veica izpēti par autotransporta reģistrācijas numura zīmju iepirkumiem Latvijā, Lietuvā un Igaunijā. Informācija tika iegūta no iepirkumu dokumentācijas¹, kā arī no Lietuvas un Igaunijas kompetento iestāžu sniegtajām atbildēm.
- 16 Visās valstīs ir bijuši izsludināti starptautiski iepirkumi par transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numura zīmju iegādi:
- 1) Latvijā šāda veida iepirkums tika rīkots 2016. gadā, tajā piedalījās tikai viens pretendents – J. H. Tönnes E.A.S.T. GmbH & Co. KG, kas tika atzīts par uzvarētāju, un tika noslēgts līgums par 8 952 060,00 EUR (bez PVN) uz 5 gadiem (detalizēti analizēts šī ziņojuma 5.2. nodaļā);
  - 2) Lietuvā šāda veida iepirkums tika rīkots vismaz vienu reizi 2018. gadā, un tajā piedalījās 4 pretendenti. Par uzvarētāju tika atzīts uzņēmums JSC "Baltic Sign", ar ko tika noslēgts līgums par 1 804 958,68 EUR (bez PVN) uz 3 gadiem;
  - 3) Igaunijā šāda veida iepirkums ir ticis rīkots vismaz divas reizes – 2016. gada iepirkumā piedalījās 3 pretendenti, un par uzvarētāju tika atzīts uzņēmums OÜ Kärgets, ar ko tika noslēgts līgums par 1 014 800,00 EUR (bez PVN) uz 3 gadiem, bet 2019. gada iepirkumā piedalījās 2 pretendenti, un par uzvarētāju tika atzīts uzņēmums AS TREV-2 Grupp, ar ko tika noslēgts līgums par 1 179 040,20 EUR (bez PVN) uz 3 gadiem.
- 17 Kaut arī rīkotie iepirkumi nav identiski, proti, iepirktā pakalpojuma tvērums katrā no Baltijas valstīm atšķiras, pēc būtības galvenais iepirkuma priekšmets ir identisks – transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numura zīmju iegāde – līdz ar to ir iespējams veikt vienkāršotu salīdzinājumu starp notikušajām iepirkuma procedūrām, skat. šī ziņojuma pielikums Nr.1.
- 18 Izvērtējot pielikumā Nr.1 apkopoto informāciju, konstatējams, ka Igaunijā un Lietuvā iepirkuma līguma ilgums ir 3 gadi, kamēr Latvijā līgums tiek slēgts uz 5 gadiem. Īsāks iepirkumu KP vērtējumā var veicināt intensīvāku konkurenci iepirkumos, kā arī ļauj cenā atspoguļot iespējamo efektivitātes attīstību.
- 19 Visu valstu iepirkuma nolikumos ir norādīts arī kopējais aptuvenais pieprasīto plāksņu skaits. Dalot kopējo pieprasīto plāksņu skaitu ar paredzēto iepirkuma līguma ilgumu, iespējams iegūt aptuveno kopējo pieprasīto numura zīmju plāksņu skaitu gadā (Lietuvā – 433 333 gab.; Latvijā – 253 460 gab.; Igaunijā – 157 333 gab. (2016.g. iepirkums) un 184 513 gab. (2019.g. iepirkums)), kas ir salīdzināms lielums. Redzams, ka Lietuvā aptuvenais pieprasīto plāksņu skaits gadā ir lielāks kā Latvijā, bet Igaunijā tas ir mazāks kā Latvijā. Līdz ar to, pat ja lielāks pieprasījums varētu dot kādus apjoma ietaupījumus, kas tālāk atspoguļotos zemākā cenā, loģiski būtu, ja Lietuvā cena būtu mazliet zemāka, bet Igaunijā mazliet augstāka kā Latvijā.
- 20 Ņemot vērā, ka ir zināmas visas noslēgto līgumu summas² un kopējais pieprasīto plāksņu skaits, iespējams aprēķināt attiecību – kāda ir aptuvenā kopējā iepirkuma summas attiecība pret kopējo pieprasīto plāksņu skaitu. Šī attiecība relatīvi parāda,

¹Latvija(2016): <https://www.csdd.lv/iepirkumi/transportlidzeklu-valsts-registracijas-numura-zimju-centralizetas-izgatavosanas-un-uzskaites-sistemas-izveide-un-apkalposana-numura-zimju-izgatavosana-un-piegade4>

Lietuva(2018): <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/Notice/Details/2017-815408>

Igaunija(2016): <https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/procurement/700749/communication>

Igaunija(2019): <https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/procurement/1544783/documents?group=B>

²Lietuvā – 1 804 958,68 *euro*; Latvijā – 8 952 060,00 *euro*; Igaunijā – 1 014 800,00 *euro* (2016.g. iepirkums) un 1 179 040,20 *euro* (2019.g. iepirkums)

cik katrā valstī kopumā vidēji izmaksā viena iepirktā plāksne: Lietuvā – 1,39 EUR; Latvijā – 7,06 EUR; Igaunijā – 2,15 EUR (2016.g. iepirkums) un 2,13 EUR (2019.g. iepirkums).

- 21 No veiktā salīdzinājuma var secināt, ka Latvijā vienas plāksnes vidējā izmaksu attiecība ir būtiski augstāka kā citās Baltijas valstīs, proti, Latvijā vienas plāksnes vidējā izmaksu attiecība ir aptuveni 5 reizes augstāka kā Lietuvā un vairāk kā 3 reizes augstāka kā Igaunijā.
- 22 Lai arī Latvijā noslēgtā līguma sniegtā pakalpojuma tvēruma ir iespējams specifiskāks prasību ziņā kā kaimiņvalstīs, piemēram, paredz būtiski augstākas prasības transportlīdzekļu reģistrācijas numuru izgatavošanai (t.i., ekspress numura zīmju izgatavošanas ātrumu), papildu prasības programmnodrošinājumam uzskaites sistēmas izgatavošanai, tomēr tas KP vērtējumā līdz galam nevar izskaidrot tik būtisku sadārdzinājumu. Vienlaikus to varēja netieši ietekmēt ne tikai augstās prasības, bet arī konkurences trūkums iepirkumā, piedaloties tikai vienam pretendentam.

5. KONKURENCI IEROBEŽOJOŠO PRASĪBU IZVĒRTĒJUMS IEPIRKUMĀ LATVIJĀ

- 23 11.03.2016. CSDD izsludināja konkursu "Transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numura zīmju centralizētas izgatavošanas un uzskaites sistēmas izveide un apkalpošana, numura zīmju izgatavošana un piegāde" id. Nr. CSDD 2015/94 (turpmāk – Iepirkums).
- 24 Izvērtējot Iepirkuma nolikumu, KP analizēja tā prasības, vērtējot, vai tās neierobežoja potenciālo pretendentu skaitu.
- 25 CSDD līgumu ar Pretendentu noslēdza 06.07.2016.

5.1. Tirgus dalībnieku viedoklis

- 26 KP aptaujāja vairākus citus iespējamus tirgus dalībniekus – AS "Trev – 2 Grupp", AG "Erich Utsch", UAB "Baltic Sign", UTAL Sp. z o.o. – par iespējām piedalīties Iepirkumā.
- 27 Atbildes sniedza AS "Trev – 2 Grupp" un UTAL Sp. z o.o.
- 28 Pēc aptaujāto tirgus dalībnieku atbilžu izvērtēšanas iespējams secināt, ka tie uzskata, ka nav varējuši piedalīties Iepirkumā atsevišķu prasību dēļ.
- 29 AS "Trev – 2 Grupp" un UTAL Sp. z o.o. norādīja, ka Iepirkuma prasība par ekspress numura zīmju izgatavošanu un saņemšanu līdz 30 minūtēm (Iepirkuma nolikuma 5.15.3.punkts un 1.pielikuma 5.2.punkts) ir vērtējama kā nesamērīga, ko iespējams piedāvāt tikai tad, ja pakalpojuma sniedzējam ir pieejamas telpas piegādes vietā. Līdz ar to šāda prasība nodrošina priekšrocības tam, kam šādas telpas jau ir iznomātas. Uzņēmumi arī norādījuši, ka, piemēram, Igaunijā šādu prasību nav.
- 30 Vēl viens ierobežojums, uz ko norādīja viens no aptaujātajiem tirgus dalībniekiem, ir prasība, ka pirmā piegāde ir jāveic 45 dienu laikā pēc līguma noslēgšanas (Iepirkuma Nolikuma 5.6.punkts), kas ir nesamērīga un dod noteiktas privilēģijas jau esošajam numura zīmju piegādātājam.
- 31 Kā šķērslī tirgus dalībnieki arī norādīja uz neskaidrībām prasībā 30 dienu laikā pēc līguma parakstīšanas izstrādāt centralizētu numura zīmju izgatavošanas un uzskaites sistēmu, kas savukārt netika izvirzīta kā prasība Lietuvā un Igaunijā.
- 32 CSDD savukārt informēja, ka uzņēmumi UTAL SP. Z o.O., EHA International GmbH, Erich Utsch AG atbilst visām izvirzītajām prasībām, bet, iespējams, iepirkuma apjomu neuzskatīja par pietiekami lielu, lai tiem būtu interese uzsākt savu darbību Latvijas tirgū.

5.2. Iepirkuma nolikuma izvērtējums

Prasība par apgrozījuma lielumu un pieredzi

- 33 Iepirkuma nolikuma 3.4. punktā bija noteikta prasība, ka pretendenta vidējā finanšu apgrozījuma pēdējo trīs (2013., 2014. un 2015.) gadu laikā bija jābūt ne mazākam kā 6 000 000 EUR. CSDD pamatoja, ka šādu prasību izvirzīja, ņemot vērā Iepirkuma paredzamo līgumcenu (aptuveni 8,6 milj. EUR) un tas ir samērīgi ar Iepirkuma priekšmetu.

- 34 CSDD norādīja, ka uzņēmumu, kas darbojas šajā tirgū, apgrozījums ir vidēji 15-80 milj. EUR. Līdz ar to CSDD ieskatā prasība ir gan samērīga un objektīva, gan arī izpildāma citiem tirgus dalībniekiem.
- 35 Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma (turpmāk – PIL) 45.panta otro daļu gada minimālo finanšu apgrozījumu var noteikt ne lielāku par divām paredzamo līgumcenu vērtībām, izņemot gadījumu, kad iepirkuma līguma izpilde ir saistīta ar īpašiem riskiem attiecīgo būvdarbu, pakalpojumu vai piegāžu rakstura dēļ. Pasūtītājs sniedz pamatojumu uzņēmuma piemērošanai iepirkuma procedūras dokumentos.
- 36 KP uzskata, ka pasūtītājam ir pamats prasīt potenciālajiem pretendentiem uzrādīt noteiktu apgrozījuma apjomu, tomēr, lai nodrošinātu plašāku pretendentu iesaisti, būtu nepieciešams izvērtēt iespēju konkrētajā iepirkumā prasīto finanšu apgrozījumu sasaistīt ar vidējo viena gada apgrozījumu, izpildot publiskā iepirkuma rezultātā noslēgto līgumu.
- 37 KP arī norāda, ka iepirkumā prasība par noteiktu apgrozījuma apjomu vienmēr jāvērtē kontekstā ar prasībām pēc pieredzes identisku vai līdzvērtīgu pakalpojumu sniegšana (iepirkumos), jo apgrozījums nereti ir tikai indikatīvs rādītājs. Kopējo apgrozījumu var veidot arī apgrozījums, uzņēmumam sniedzot pakalpojumus citos tirgos.
- 38 Iepirkuma nolikuma 3.5. punktā bija noteikta prasība, ka pēdējo trīs gadu (2013., 2014. un 2015. un vēlāk) laikā ir pieredze vismaz trīs tādu pakalpojumu sniegšanā, kur katra pakalpojuma ietvaros ir veikta numuru zīmju izgatavošana un piegāde iepirkuma priekšmetam līdzvērtīgā apjomā (ar iepirkuma priekšmetam līdzvērtīgu pakalpojumu šajā Iepirkumā tiek noteikts pakalpojums (līgums), kura ietvaros pēdējo trīs gadu laikā vidēji gadā ir izgatavotas un piegādātas ne mazāk kā 200 000 numuru zīmju).
- 39 CSDD pamatoja, ka šādu prasību izvirzīja un uzskata to par samērīgu, jo attiecas uz iepirkuma priekšmetu un tā apjomu, tā kā numuru zīmju kopējais apjoms tika prognozēts ap 700 000 numuru zīmju komplektu.
- 40 KP uzskata, ka prasība par pieredzi ir būtiska un pamatota, lai pasūtītājs spētu pārliecināties un objektīvi novērtēt pieredzi un prasmes. Vienlaikus KP norāda, ka, iespējams, lai piesaistītu plašāku pretendentu skaitu, var izvēlēties ilgāku periodu, kas tiek ņemts vērā attiecībā uz pieredzi noteiktu pakalpojumu sniegšanā.

Prasība par centralizētas numuru izgatavošanas un uzskaites sistēmas izgatavošanu

- 41 Iepirkuma nolikuma 2.pielikuma 3.punkts paredzēja, ka jāizstrādā centralizēta numuru zīmju izgatavošanas un uzskaites sistēma ar programmnodrošinājumu datu saņemšanai un apstrādei no Transportlīdzekļu un vadītāju valsts nozīmes reģistra, turklāt saskaņā ar 3.5.punktu tai jābūt jau izstrādātai ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc Iepirkuma līguma noslēgšanas.
- 42 Saskaņā ar CSDD sniegto informāciju Transportlīdzekļu reģistra programmu nodrošinājumu izstrādā un uztur CSDD, kā arī CSDD ir šī programmu nodrošinājuma īpašnieks. Transportlīdzekļu reģistrs darbojas ar Oracle 12g datu bāzu vadības programmatūru.
- 43 CSDD informējis, ka Iepirkuma 2.pielikuma 3.punktā minētā centralizētā numuru izgatavošanas un uzskaites sistēma bija modulis, ko izgatavoja Iepirkuma uzvarētājs.

- 44 CSDD norāda, ka datus par pasūtīto numura zīmju izgatavošanu saņem no Iepirkuma uzvarētāja. Sistēma tiek lietota, ievērojot Iepirkuma līgumā noteiktās prasības. CSDD nelieto numura zīmju izgatavošanas iekārtu vadības sistēmu, kura atbilstoši bija jāizveido un līguma darbības laikā jāuztur Iepirkuma uzvarētājam un paredzēta viņa iekšējām vajadzībām, bet tikai nodod tai un no tās saņem attiecīgo informāciju, izmantojot iepriekšminēto Transportlīdzekļu reģistra moduli.
- 45 KP secina, ka, ņemot vērā, ka Iepirkums neparedzēja atsevišķas programmas izstrādi, kā arī CSDD programmnodrošinājums neparedzēja kādas noteiktas tirgū esošas numuru ražošanas iekārtas vai tehnoloģijas lietošanu un CSDD Iepirkumā izvirzīja tikai prasības datu saņemšanai un nodošanai, kā arī prasības numuru ražošanas procesam un aprītei, konkursa dalībnieku ziņā atstājot iespēju izveidot un uzturēt attiecīgu programmu nodrošinājumu, izmantojamo iekārtu un tehnoloģisko procesu vadībai, šī Iepirkuma prasība pati par sevi nebūtu uzskatāma par konkurenci ierobežojošu.
- 46 Vienlaikus atsevišķi KP aptaujātie tirgus dalībnieki (šī ziņojuma 5.1.punkts) norādīja, ka centralizēta numuru izgatavošanas un uzskaites sistēma ar programmu nodrošinājumu datu saņemšanai un apstrādei no Transportlīdzekļu un vadītāju valsts nozīmes reģistra tika uztverta kā vesela no jauna izstrādājama sistēma, kas bija viens no iemesliem kāpēc nepiedalīties CSDD Iepirkumā. Ņemot vērā iepriekš minēto, KP uzskata, ka CSDD, izstrādājot jaunā iepirkuma nolikumu, nepieciešamā sistēma ir jāapraksta detalizētāk, lai tas būtu skaidri saprotams, jo neskaidras prasības var kavēt plašāku pretendentu dalību iepirkumā. Izvērtējams arī būtu risinājums, ja šāda sistēma piederētu CSDD un uzvarējušajam pretendentam, uzsākot līguma izpildi, tai tiktu piešķirta piekļuve.
- 47 KP secina, ka šādas neskaidras prasības varēja sadārdzināt Iepirkuma cenu, pretendentam to paredzot kā pakalpojuma sniegšanas izmaksas, kaut arī tas nav vērtējams kā pakalpojums, ko saņem CSDD no numuru zīmju piegādātāja, bet CSDD prasība pretendentam spēt savietot šādu savu sistēmu ar CSDD sistēmu, pielāgojot par saviem līdzekļiem.

Prasība par ekspress numura zīmju izgatavošanu

- 48 Iepirkuma nolikuma 1.pielikuma 5.2. punkts paredzēja, ka nepieciešama ekspress numura zīmju izgatavošana. Saskaņā ar Iepirkuma nolikuma 5.15.3.punktu tika noteikts, ka, ja ekspress numura zīmes tiks izgatavotas līdz 30 minūtēm, tad, vērtējot pretendentu piedāvājumus, par to tiek piešķirti 15 punkti. Par lēnāku ekspress numura zīmju izgatavošanu tiek piešķirts mazāks punktu skaits: 31-60min saņemtu 8 punktus, 61-90min saņemtu 4 punktus un 91-120min nesāņemtu punktus.
- 49 Atbilstoši CSDD skaidrojuma un Noteikumos Nr.1080 minētajam numura zīmes dalās sērijveida un ekspress numura zīmēs. Sērijveida numura zīmes ir numura zīmju komplekti vai attiecīgi numura zīmes, kas tiek personalizētas ar vienādu numura sēriju un piešķirtu secīgu kārtas numuru un piegādātas CSDD ne mazāk kā vienā iepakojumā. Sērijveida numura zīmju izgatavošana un piegāde tiek nodrošināta ne vēlāk kā divu nedēļu laikā pēc pasūtījuma veikšanas.
- 50 Savukārt ar ekspress numura zīmēm puses saprot jebkura tipa (A; B; C; E; F; G un H) vispārējās izmantošanas (auto, moto, mopēda, piekabes) vai speciālās nozīmes (taksometru, diplomātu, elektrotransporta, militārās, bezceļu transportlīdzekļu, tirdzniecības, izmēģinājumu, tranzīta) numura zīmes, kas katra tiek pasūtīta un

piegādāta CSDD saskaņā ar individuāli noformētu pieprasījumu. To izgatavošanas laiks nedrīkst būt ilgāks kā 2 stundas, bet praksē, ko ieviesusi CSDD, tas nepārsniedz 30 minūtes. Tas nozīmē, ka tās tiek praktiski izgatavotas laikā, kamēr tiek saņemts transportlīdzekļa reģistrācijas pakalpojums. Ekspres numura zīmes tiek izgatavotas visos saglabāta numura, individuāla pasūtījuma numura saņemšanas un bojātas numurzīmes maiņas gadījumos.

- 51 CSDD norādījusi, ka piegādes prasību pārbaude tiek nodrošināta gan ikdienā, veicot numura zīmju pasūtīšanu un saņemšanu (fiziskā kontrole), gan arī periodiski pārbaudot izgatavošanas un piegādes rādītājus pēc Transportlīdzekļu reģistra datiem, izvērtējot reģistrācijas uzsākšanas un beigu termiņus, izsniedzot numura zīmes.
- 52 CSDD informējis, ka Iepirkuma līguma laikā nav saņemta neviena sūdzība no klientiem vai informācija no darbiniekiem, kuri nodrošina numura zīmju izsniegšanu, par numura zīmju izsniegšanas termiņa pārkāpumiem.
- 53 KP ieguva papildus informāciju no CSDD par faktisko transportlīdzekļu numura zīmju izgatavošanas apjomu un laiku, lai izvērtētu pieprasījumu pēc ekspres numura zīmju izgatavošanas pakalpojuma. Ņemot vērā CSDD sniegto informāciju 09.01.2020. vēstulē Nr.11.11-3/50 (turpmāk - Vēstule), ka ekspres numura zīmju īpatsvars šobrīd ir 15,4 % no visu izgatavoto numura zīmju skaita, KP secina, ka pēc šādām zīmēm ir pieprasījums.
- 54 Līguma darbības laikā pēc CSDD pasūtījuma Pretendents ir pavisam izgatavojis un piegādājis 776 252 transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numura zīmes, no tām 657 070 kā sērijveida numura zīmes un 119 182 kā ekspres numura zīmes.
- 55 Saskaņā ar CSDD sniegto informāciju pēc saņemšanas no ražotāja ekspres numura zīmju piegādi uz klientu apkalpošanas centriem ārpus Rīgas CSDD veic saskaņā ar tuvāko iespējamo piegādes termiņu, kas atbilstoši Noteikumi Nr.1080 nedrīkst pārsniegt 30 dienas. Gadījumā, ja klients vēlas numura zīmes saņemt pirms šī termiņa, viņam ir iespēja šo pakalpojumu saņemt tai pašā dienā vai jebkurā citā dienā, vēršoties CSDD Rīgas klientu apkalpošanas centrā. Iepriekš minētais nozīmē, ka šāds pakalpojums faktiski ir pieejams tikai Rīgas un tās apkārtnes klientiem.
- 56 KP secina, ka, nosakot 2016.gada Iepirkumā piešķiramo punktu skaitu attiecībā par ekspres numura zīmes izgatavošanas ātrumu 30 minūtēs un saņemt maksimālo punktu skaitu (15 punktus), šīs prasības faktiskā izpilde ir tieši saistīta ar iespēju nomāt telpas CSDD centrālajā Rīgas birojā, Bauskas ielā 86, jo pretējā gadījumā šāds izgatavošanas ātrums nav iespējams.
- 57 Ņemot vērā iepriekš minēto, KP uzskata, ka Iepirkuma uzvarētājam un tā piesaistītajam apakšnomniekam Latsign, kas jau līdz Iepirkumam CSDD bija sadarbības partneris šajā pozīcijā bija ļoti būtiskas priekšrocības pret citiem potenciālajiem konkurentiem, jo tas nomā telpas CSDD centrālajā Rīgas birojā Bauskas ielā 86 jau kopš 30.12.1992. un arī Iepirkuma laikā tam bija spēkā esošs telpu nomas līgums.
- 58 KP secina, ka Iepirkuma nolikumā piešķiramais maksimālais punktu skaits paredzēts par ekspres numura zīmju piegādi 30 minūšu laikā, kas ir būtiski īsāks termiņš nekā normatīvajos aktos noteiktais pakalpojuma sniegšanas maksimālais termiņš attiecībā uz ātrumu, kādā klientiem jāsaņem šie publiskie pakalpojumi. Saskaņā ar Noteikumu Nr.1080 11.² punktu numura zīmju izgatavošanas termiņš nedrīkst pārsniegt 30 dienas, bet, veicot reģistrāciju CSDD Rīgas klientu apkalpošanas centrā – divas darbdienu. CSDD to faktiski ir pamatojusi ar augstākiem pakalpojuma sniegšanas kvalitātes standartiem. KP tomēr secina, ka,

lai gan ekspress numura zīmes patērētājiem ir ļoti ērtas, tomēr šādas prasības nedrīkst būt pārmērīgas, ierobežojot konkurenci Iepirkumā.

- 59 KP uzskata, ka, ņemot vērā PIL mērķi, organizējot jauno iepirkumu, ja tajā tiek saglabāta prasība pēc ekspress numura zīmju izgatavošanas 30 min. līdz 120 min. laikā, CSDD potenciālajiem pretendentiem obligāti iepirkuma nolikumā ir jāsniedz informācija par iespēju uzvarētājam nomāt CSDD telpas, piedāvājot visiem līdzvērtīgus telpu nomas nosacījumus un tādējādi nodrošinot vienlīdzīgas konkurences iespējas.
- 60 Prasība pēc pirmās piegādes pēc 45 dienām no Iepirkuma līguma noslēgšanas dienas
- 61 Iepirkuma Nolikuma 5.6.punktā bija noteikta prasība, ka Pretendentam jānodrošina numura zīmju pirmā piegāde ne vēlāk kā 45 dienu laikā no Iepirkuma līguma noslēgšanas dienas. Uz šo prasību kā nepamatotu norādīja arī viens no potenciālajiem pretendentiem.
- 62 KP vērtējumā šis uzskatāms par samērā īsu laika posmu, jo, iespējams, varēja nodrošināt priekšrocības CSDD līdzšinējam sadarbības partnerim, ņemot vērā, ka tam jau pirms tam bija ar CSDD sadarbības iestrādes 23 gadu garumā un tas jau darbojās CSDD telpās.
- 63 CSDD informējusi, ka Iepirkuma gaitā (Iepirkums tika izsludināts Eiropas Vēstnesī) neviens tirgus dalībnieks nenorādīja, ka 45 dienas būtu nepietiekams termiņš, līdz ar to CSDD nebija šaubu par izvirzītā termiņa pamatotību. CSDD arī norādījusi, ja Iepirkuma gaitā tiktu saņemta pamatota informācija, ka nolikumā noteiktais 45 dienu termiņš ir nepietiekams, tiktu mainīti nolikuma nosacījumi.
- 64 KP uzskata, ka, lai nodrošinātu plašāku pretendentu skaitu, ieteicams izvērtēt saprātīgus nosacījumus attiecībā uz pirmās piegādes termiņu pēc līguma noslēgšanas, it sevišķi ņemot vērā, ka konkrētā gadījumā tas saistīts ar telpu nomas uzsākšanu, iekārtu izvietošanu telpās. KP skatījumā, savlaicīgi izsludinot un noslēdzot iepirkumu, CSDD ir iespēja termiņu, kurā jāveic pirmā piegāde, noteikt garāku.

6. SECINĀJUMI UN PRIEKŠLIKUMI

5.1. Secinājumi

- 65 KP konstatēja, ka CSDD Iepirkuma nolikuma prasības saturēja atsevišķus ierobežojošus punktus, kas, visticamāk, ierobežoja citu pretendentu dalību Iepirkumā, piedaloties tikai J. H. Tönnjes E.A.S.T. GmbH & Co. KG ar tā piesaistītajiem apakšuzņēmējiem: Latsign (Latvija), Ketner UTSCH AS (Dānija) Handelsonderneming Kirpestein B.V. (Nīderlande).
- 66 Kā konkurenci ierobežojošas uzskatāmas Iepirkuma nolikuma 5.15.3. punktā un 1.pielikuma 5.2. punktā minētās prasības par ekspress numura zīmju izgatavošanu 30 min laikā, jo praktiskai šo prasību izpildei ir nepieciešams nomāt telpas CSDD Rīgas birojā, Bauskas ielā 86. Šī punkta izpildē viennozīmīgi priekšrocības bija Iepirkuma uzvarētājam J. H. Tönnjes E.A.S.T. GmbH & Co. KG un tā piesaistītajam apakšuzņēmējam Latsign, kam jau pirms Iepirkuma bija 23 gadu garumā sadarbība ar CSDD, kā arī tas nomā telpas CSDD centrālajā birojā Bauskas ielā 86, Rīgā, jau kopš 1992.gada.
- 67 KP arī secina, ka Iepirkuma nolikumā noteiktā prasība ekspress numura zīmju piegādei 30 min. līdz 120 min. ir būtiski īsāks kā normatīvajos aktos Noteikumu Nr.1080 11.² punktā noteiktais maksimālais izgatavošanas termiņš – divas darbdienas. Ņemot vērā minēto, KP secina, ka šāda prasība par ekspress numura zīmju izgatavošanu tik īsā termiņā varēja sadārdzināt kopējo Iepirkuma summu.
- 68 KP ieskatā arī citu pretendentu dalību Iepirkumā negatīvi varēja ietekmēt arī Iepirkuma nolikuma 2.pielikuma 3.punkts, kas paredzēja, ka jāizstrādā centralizēta numuru izgatavošanas un uzskaites sistēma ar programnodrošinājumu datu saņemšanai un apstrādei no Transportlīdzekļu un vadītāju valsts nozīmes reģistra. Prasība bija neskaidri noformulēta, ņemot vērā, ka KP aptaujātie atsevišķi potenciālie pretendenti norādīja, ka izprata to kā jaunu programmu, nevis kā prasība nodrošināt savienojumu ar CSDD datu moduli.
- 69 Novērtējot līdzīgus iepirkumus Lietuvā un Igaunijā, konstatējams, ka tur numura zīmju piegādes pakalpojums tiek iepirkts uz 3 gadiem, kas no konkurences veicināšanas viedokļa būtu samērīgāks termiņš, turpretim CSDD 2016.gada Iepirkuma termiņu noteica 5 gadi.
- 70 Lai arī pastāv atšķirības iepirkumu prasībās starp Baltijas valstīs notikušajiem numura zīmju iepirkumiem, pirmšķietami secināms, ka CSDD 2016.gada Iepirkumā saņemtā cena par vienu numura zīmi varētu būt līdz pat 5 reizes augstāka nekā Lietuvā un trīs reizes augstāka nekā Igaunijā.

5.2. Priekšlikumi

- 71 CSDD pirms jaunā iepirkuma rīkošanas jāpārvērtē prasības un nosacījumi, ka arī nepieciešams veikt rūpīgāku tirgus izpēti, lai jaunā iepirkuma nolikuma prasības izstrādātu tā, ka tajā nebūtu nepamatoti ierobežojumi piedalīties citiem potenciālajiem pretendentiem. Tas nodrošinātu konkurenci iepirkumā, kā rezultātā pasūtītājs varētu iegūt cenas ziņā vislabāko piedāvājumu, tādējādi nodrošinot publiskas personas lietderīgu finanšu līdzekļu izlietojumu, novērstu esošā Iepirkuma uzvarētāja nepamatotas priekšrocības un zemāku cenu patērētājiem.

- 72 Ņemot vērā CSDD prognozi, ka ekspress numura zīmju izgatavošanas apjoms pieaugs un šāds nosacījums līdz ar to visdrīzāk būs arī nākošajā CSDD iepirkumā, KP uzskata, ka CSDD obligāti ir nepieciešams izstrādāt kārtību par to, kā uz vienlīdzīgiem un līdzvērtīgiem noteikumiem tiek piedāvāta telpu noma šī pakalpojuma izpildei un potenciālajiem pretendentiem šai informācijai ir jābūt pieejamai līdz ar jaunā iepirkuma nolikumu.
- 73 CSDD nepieciešams savlaicīgi izstrādāt jaunu iepirkumu nolikumu un izsludināt iepirkumu. KP uzskata, ka, lai veicinātu konkurenci, ir jāizvērtē un jānosaka garāks termiņš pirmajai piegādei no iepirkuma līguma noslēgšanas dienas salīdzinājumā līdzšinējo 45 dienu vietā.
- 74 CSDD nepieciešams izstrādāt detalizētāk un iespējamiem pretendentiem saprotamāk jaunā iepirkuma nolikumu daļā, kas attiecas uz centralizētas numuru izgatavošanas un uzskaites sistēmas ar programnodrošinājumu datu saņemšanai un apstrādei no Transportlīdzekļu un vadītāju valsts nozīmes reģistra, lai potenciālajiem pretendentiem būtu skaidrs darbu apjoms un pietiekams laiks tā sagatavošanai pēc līguma noslēgšanas.
- 75 Konkurence nākamajā CSDD rīkotā iepirkumā varētu samazināt numurzīmju iepirkuma cenu CSDD, iespējams, samazinot izmaksas arī numura zīmju izsniegšanas pakalpojumam CSDD klientiem.
- 76 KP uzskata, ka Satiksmes ministrijai pēc iepirkuma nepieciešams izvērtēt, vai nav precizējami Noteikumi Nr.1000 – CSDD Publisko maksas pakalpojumu cenrādis daļā attiecībā uz transporta līdzekļu reģistrācijas numura zīmju izsniegšanu, lai izvērtētu šīs maksas pamatotību.

Pateicība

Konkurences padome pateicas uzņēmumiem un valsts pārvaldes iestādēm, kas sniedza tirgus uzraudzības veikšanai nepieciešamo informāciju.

Par tirgus uzraudzībām

Konkurences padome veic tirgus uzraudzības – padziļinātu konkurences situācijas analīzi – mērķtiecīgi izvēlētos tirgos, lai atklātu un novērstu konkurences kropļojumus, kas ierobežo uzņēmumu vienlīdzīgu sāncensību.

Uzraudzības noslēguma ziņojums tiek publiskots, ja to neliedz informācijas pieejamības ierobežojumi un ja informācija par tirgu, kas iegūta papildus pārkāpuma konstatēšanai vai nekonstatēšanai, uzskatāma par būtisku.

Sabiedrības līdzdalības iespējas

*Anonīmas ziņošanas iespēja Konkurences padomes interneta vietnē:
<http://www.kp.gov.lv/lv/tipoffs>*

Informēt Konkurences padomi par iespējamiem pārkāpumiem vai saņemt konsultāciju iespējams gan klātienē (iepriekš piesakoties), gan telefoniski (arī neatklājot savu identitāti).

Konkurences padome

Brīvības 55, 2.korp.,
Rīga, LV-1010,
Tālrunis: +371 67282865
Fakss: +371 67242141
E-pasts: konkurence@kp.gov.lv

www.kp.gov.lv

 [@KPgovLV](https://twitter.com/KPgovLV)

PIELIKUMI

Iepirkuma cenas salīdzinājums Baltijas valstīs

	Latvija	Lietuva	Igaunija	
Līguma summa (bez PVN)	8 952 060,00	1 804 958,68	1 014 800,00	1 179 040,20
Līguma ilgums	60 mēneši / 5 gadi	36 mēneši/3 gadi	36 mēneši/3 gadi	36 mēneši/3 gadi
Aptuvenais kopējais pieprasīto plāksnišu skaits gadā	253 460	433 333	157 333	184 513
Visa veida kopējais pieprasītais plāksnišu skaits (gab)	1 267 300	1 300 000	472 000	553 540
Vidējā izmaksu attiecība (<i>Līguma summa(bez PVN)/visa veida kopējo pieprasīto plāksņu skaits</i>)	7,06	1,39	2,15	2,13
Pretendentu skaits iepirkumā	1	4	3	2
Uzvarētāja nosaukums	J.H. Tōnnjes E.A.S.T. GmbH & Co. KG	JSC "Baltic Sign"	OÜ Kärgets	AS TREV-2 Grupp
Iepirkuma datums	07.03.2016	12.01.2018	13.04.2016	08.02.2019
Iepirkuma nr.	CSDD 2015/94	2018/S 008-013368	173152	204620
TED links	https://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:233950-2016:TEXT:LV:HTML	https://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:13368-2018:TEXT:LV:HTML	https://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:243337-2016:TEXT:LV:HTML	https://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:196810-2019:TEXT:LV:HTML&src=0&tabId=0
Iepirkuma nosaukums (TED)	Latvija-Rīga: Programmatūras izstrādes pakalpojumi	Lietuva-Viļņa: Zīmes un saistītie priekšmeti	Igaunija-Tallina: Ceļu tehnika	Igaunija-Tallina: Ceļu tehnika